

Rapport om interimistiska åtgärder för gas

Beslut

Energimarknadsinspektionen (Ei) godkänner Swedegas AB (Swedegas) rapport om interimistiska åtgärder för gasåret 2017/2018.

Beskrivning av ärendet

Enligt kommissionens förordning (EU) nr 312/2014 av den 26 mars 2014 om fastställande av nätföreskrifter för balansering av överföringsnät för gas (förordning (EU) 2014/312) ska de systemansvariga för överföringssystemen genomföra lämpliga interimistiska åtgärder om den kortsiktiga grossistmarknaden för gas inte är tillräckligt likvid. De systemansvariga ska då inkomma med en ansökan som ska godkännas av den nationella tillsynsmyndigheten (Ei). Systemansvariga ska även, om de planerar att fortsätta genomföra interimistiska åtgärder, komma in med en årlig rapportuppdatering som ska godkännas av Ei.

Ei godkände den 1 april 2015 en ansökan från Swedegas att fram till och med 2019 (då förordning (EU) 2014/312 ska vara fullt genomförd hos alla medlemsländer) tillämpa interimistiska åtgärder. Swedegas ska enligt beslutet fram till och med 2019 skicka en rapportuppdatering till Ei för varje år (dnr 2014-102284).

Statusrapport

Ei har mottagit en rapport om status för interimistiska åtgärder för gasåret 2017/2018 (se bilaga 1). Enligt Swedegas saknar den svenska kortfristiga gasmarknaden fortfarande tillräcklig likviditet.

Swedegas påbörjade under år 2016 en förstudie tillsammans med den danska transmissionsoperatören, Energinet Gas TSO A/S (Energinet), för att analysera förutsättningarna för att skapa en gemensam balanseringszon för Sverige och Danmark. Ett av målen med en gemensam balanseringszon är att förordning (EU) 2014/312 uppfylls fullt ut. Swedegas och Energinet har under början av 2018 beslutat att implementera en gemensam balanseringszon och planerat startdatum är 1 april 2019. Införandet av en gemensam balanseringszon kräver att Swedegas och transmissionsnätsföretaget i Danmark, Energinet, ändrar i sina balansansvarsvillkor. Dessa får ändras först efter godkännande av de nya balansansvarsvillkoren av Ei samt motsvarig myndighet i

Danmark, Forsyningstilsynet (DUR). Fram till att en gemensam balanseringszon är implementerad avser Swedegas att fortsatt tillämpa interimistiska åtgärder som idag.

Ei har haft en dialog med DUR kring Swedegas och Energinets planer på en gemensam balanseringszon.

Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

Förordning (EU) 2014/312

Om den kortfristiga grossistmarknaden för gas inte är tillräckligt likvid ska de systemansvariga för överföringssystemen genomföra lämpliga interimistiska åtgärder som avses i artiklarna 47-50 (artikel 45).

I ett sådant fall ska den systemansvariga upprätta en rapport som ska godkännas av den nationella tillsynsmyndigheten (artikel 45.4).

Om den systemansvariga avser genomföra eller fortsätta genomföra interimistiska åtgärder ska denne upprätta en rapport och den nationella tillsynsmyndigheten ska godkänna rapporten. Rapporten ska innehålla en beskrivning av bland annat utvecklingsstatus och likviditet på den kortfristiga grossistmarknaden för gas vid tidpunkten för förberedandet av rapporten, uppgift om den interimistiska åtgärden som ska tillämpas, orsakerna till tillämpningen och steg som ska tas för att undanröja de interimistiska åtgärderna (artikel 46).

Innan beslutet fattas ska den nationella tillsynsmyndigheten samråda med de nationella tillsynsmyndigheterna i angränsade medlemsstater (artikel 27.2).

Ett motiverat beslut ska fattas och publiceras inom sex månader efter mottagande av den fullständiga rapporten. Ett sådant beslut ska utan dröjsmål meddelas byrån och kommissionen. När den nationella tillsynsmyndigheten fattar beslut om rapporten ska den beakta dess effekt på harmoniseringen av balanseringssystemen, huruvida marknadsintegrationen underlättas och säkerställer icke-diskriminerande, effektiv konkurrens och väl fungerande gasmarknader (artikel 46.4).

Balanseringsplattform ska inrättas för den systemansvarigas balansering och ett alternativ till balanseringsplattform kan användas om den godkänns av den nationella tillsynsmyndigheten (artikel 47 och 48).

Toleranser får endast användas som en interimistisk åtgärd om nätanvändarna (balansansvariga i Sveriges fall) inte har tillgång till:

- en tillräckligt likvid kortfristig grossistmarknad
- den gas som behövs för att möta kortfristiga variationer i efterfrågan, eller
- tillräckliga besked om sin inmatning och uttag. (artikel 49)

Ei:s motivering till beslutet

Om den kortfristiga grossistmarknaden för gas inte är tillräckligt likvid ska de systemansvariga för överföringssystemen (Swedegas) genomföra lämpliga interimistiska åtgärder enligt förordning (EU) 2014/312. Ei beslutade den 1 april 2015 i ärende med diarienummer 2014-102284 att godkänna Swedegas rapport om interimistiska åtgärder. Swedegas skulle genom samma beslut årligen fram till och med år 2019 sända en rapportuppdatering till Ei.

Ei har tidigare år funnit att de interimistiska åtgärderna inte har någon negativ effekt på harmoniseringen av balanssystemen, inte försvårar marknadsintegrationen, är icke-diskriminerande och motverkar inte en väl fungerande gasmarknad. Det finns inte skäl att frångå denna bedömning avseende rapporten som lämnats för gasåret 2017/2018. Rapporten ska därför godkännas.

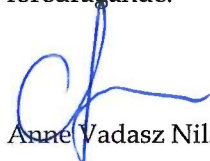
Ei har denna dag, 28 mars 2019, beslutat att godkänna villkoren i ett nytt balansansvarsavtal för gas (Ei:s ärende med diarienummer 2018-102461). Genom beslutet kommer de svenska balansansvariga att få tillgång till en balanseringszon som består av det västsvenska naturgasnätet och det danska naturgasnätet. Därmed finns förutsättningar för att en kortfristiga likvid grossistmarknad för gas utvecklas och de interimistiska åtgärderna som tillämpats de senaste åren kan avslutas.

Uppföljning av gemensam balanseringszon med Danmark

Ei har tillsammans med DUR funnit att det är lämpligt att det sker en gemensam uppföljning av den gemensamma balansmarknaden. Det är lämpligt att uppföljningen sker två år efter detta beslut, det vill säga då det finns förutsättningar för en gemensam balansmarknad med Danmark. Uppföljningen kommer att ha särskilt fokus på att bestämmelserna i förordning (EU) 2014/312 efterlevs.

Hur man överklagar Se bilaga 2, Så här gör du för att överklaga beslutet.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Anne Vadasz Nilsson. Vid den slutliga handläggningen deltog även chefsjuristen Göran Morén, chefsekonomen Therése Hindman Persson, avdelningschefen Caroline Törnqvist, samt experten Lars Tedebrand, föredragande.

Anne Vadasz Nilsson

Lars Tedebrand

Bilagor

1. Rapport
2. Så här gör du för att överklaga beslutet.

Skickas till:

Europeiska kommissionen (för kännedom)
ACER (för kännedom)
Forsyningstilsynet, Danmark (för kännedom)
Swedegas AB